

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

## KOPĪGĀ DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA

### **Vēsture un arheoloģija**

#### **Latvijas Universitāte un Daugavpils Universitāte**

Eksperti rekomendē **licencēt** Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes kopīgo doktora studiju programmu "Vēsture un arheoloģija"

Eksperti:

1. Akadēmiskās vides pārstāvis - **Dr. hist. Vija Daukšte**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts - **Dr. hist. Gundars Ceipe**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģēta eksperte **Marta Viļuma**

Datums (dd/mm/gggg)

## **Satura rādītājs**

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	5
II.	Resursi un nodrošinājums	10
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	13
IV.	Mācībspēki	19
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	21
VI.	Novērtējums	28
VII.	Rekomendācijas	29
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	31

## Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Vija</i>	<i>Daukšte</i>	<i>Dr. hist.</i>	<i>Latvijas Nacionālā bibliotēka</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts	<i>Gundars</i>	<i>Ceipe</i>	<i>Dr. hist.</i>	<i>Brāļu draudzes kustības vadītājs Latvijā</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperte	<i>Marta Kristiāna</i>	<i>Viļuma</i>		<i>Rīgas Juridiskā augstskola</i>

Attālināta vizīte Latvijas Universitātē un Daugavpils Universitātē	<i>12. 03. 2021.</i>
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<p>Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes 07.12.2020. iesniegums Nr. 7-41/1965 ar pielikumiem un 19.01.2021. vēstule Nr. 1-13/40 ar pielikumiem;</p> <p>Augstskolu likums;</p> <p>Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumi nr. 1001 “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”;</p> <p>Ministru kabineta 23.02.2018. noteikumi Nr. 49 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm”</p> <p>Izglītības un zinātnes ministrijas Konceptuālais ziņojums "Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā" (2020);</p> <p>Ministru kabineta 11.12.2018. noteikumi Nr.795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi”;</p> <p>Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumi Nr. 569 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”</p>

## Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Latvijas Universitāte un Daugavpils Universitāte
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Vēsture un filozofija
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	<p>Latvijas Universitāte:</p> <p>Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Vēsture” (43228)</p> <p>Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Filozofija” (43229)</p> <p>Akadēmiskā maģistra studiju programma “Vēsture” (45228)</p> <p>Akadēmiskā maģistra studiju programma “Filozofija” (45229)</p> <p>Doktora studiju programma “Vēsture” (51228)</p> <p>Doktora studiju programma “Filozofija” (51229)</p> <p>Daugavpils Universitāte:</p> <p>Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Vēsture” (43228)</p> <p>Akadēmiskā maģistra studiju programma “Vēsture” (45228)</p> <p>Doktora studiju programma “Vēsture” (51228)</p>
4.	Studiju programmas nosaukums	Kopīgā doktora studiju programma “Vēsture un arheoloģija”
5.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51228
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Latviešu un angļu
7.	Studiju programmas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika klātie, 3 gadi
8.	Uzņemšanas prasības	Maģistra grāds vai tam pielīdzināta augstākā izglītība humanitārajās, sociālajās un dabas zinātnēs
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	<p>Latvijas Universitāte: Raiņa bulvāris 19, Rīga, LV – 1586, Latvija</p> <p>Daugavpils Universitāte: Vienības iela 13, Daugavpils, LV-5401, Latvija</p>
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)	Zinātniskais doktora grāds - Zinātnes doktors (-e) ( <i>Ph. D.</i> ) vēsturē un arheoloģijā

# I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

**Prasība [1]:** Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze

**1. Kritērijs. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.**

Latvijas Universitātes (LU) Vēstures un filozofijas fakultātes (LU VFF) un Daugavpils Universitātes (DU) Humanitāro zinātņu fakultātes (DU HZF) licencēšanai iesniegtā kopīgā doktora studiju programma "Vēsture un arheoloģija" (KSPVA) atbilst Latvijas Republikas zinātnes klasifikācijā noteiktajam zinātņu nozaru iedalījumam (Ministru kabineta 23.01.2018. noteikumu Nr.49 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm" (turpmāk – MK noteikumi Nr.49) 6.1.apakšpunkts). KSPVA atbilst LU un DU stratēģiskajiem mērķiem. Saskaņā ar LU stratēģiskajiem mērķiem tās darbība ir orientēta uz augstākās izglītības un pētniecības, resursu pilnveidošanu un pārvaldību, zinātnes un pētniecības virzienu koncentrāciju un internacionalizāciju, starpaugstskolu sadarbību studiju virzienu sinerģijā un resursu pārvaldībā. LU savā darbībā zinātnē un augstākajā izglītībā orientējas uz tādām vērtībām kā *Cilvēks, Izcilība, Attīstība, Jaunrade, Atbildība, Atvērtība, Sadarbība*. LU stratēģiskā misija ir paplašināt zināšanu bāzi, sagatavot cilvēkresursus un veikt zināšanu pārnesi, atbilstoši Latvijas un pasaules darba tirgus pieprasījumam un sabiedrības vajadzībām, tā veicinot tautsaimniecības un sabiedrības ilgtspējīgu attīstību (Kopīgās doktora studiju programmas Vēsture un arheoloģija licencēšanas ziņojums – (turpmāk - Ziņojums) 3., 4. lpp.).

Atsauces:

1. Sk. <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/24/browse?value=V%C4%93sture&type=subject>

2. Sk.

[https://www.lu.lv/fileadmin/user\\_upload/lu\\_portal/zinas/2018/julij/LUstrat\\_Kopsavilk\\_250517.pdf](https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf)

LU šobrīd strādā pie jaunas stratēģijas izveides un, kā uzsver LU vadība, šīs ir pamatvērtības, kuras tiks tālāk attīstītas, un kuru klātesamība augstskolas darbībā tiks nostiprināta, lai sasniegtu izcilību zinātnē un augstākajā izglītībā, sekojot LU augstākajam mērķim – strādāt *Tēvijai un Zinātnei*.

DU misija ir sekmēt ilgtspējīgas nākotnes sabiedrības attīstību, realizējot starptautiska līmeņa zinātnisko pētniecību un nodrošinot kvalitatīvu augstāko izglītību dabaszinātņu, inženierzinātņu, izglītības, veselības, humanitāro un sociālo zinātņu jomās, tā veicinot Latvijas un īpaši Latgales reģiona ilgtspējīgu attīstību. DU ir izvirzījusi mērķi attīstīt Daugavpils Universitāti kā akadēmiskajās tradīcijās balstītu, mūsdienīgu un konkurētspējīgu studiju, zinātnes un inovāciju centru. DU savā zinātniskajā darbībā un augstākajā izglītībā orientējas uz tādām vērtībām kā *Cilvēki, Piederība, Akadēmiskums, Brīvība, Zināšanas, Sabiedriskās domas ietekme, Dažādība* (Ziņojums 4. lpp.).

Atsauces:

3. <https://www.lu.lv/par-mums/skaitli-un-fakti/>

#### 4. Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2015.-2020.gadam

[https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU\\_attistibas\\_strategija\\_2015.-2020.gadam\\_.pdf](https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam_.pdf)

LU un DU kopīgi izveidotā KSPVA pilnībā atbilst abu universitāšu stratēģiskajiem mērķiem. LU un DU ir vienīgās augstākās izglītības institūcijas Latvijā, kuras īsteno studijas zinātņu nozarē „Vēsture un arheoloģija” visos studiju līmeņos. LU VFF doktora studijas vēstures zinātnē visās apakšnozarēs (MK noteikumu Nr.9 6.1.apakšpunkts) tiek īstenotas kopš Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas. DU HZF doktora studijas vēstures zinātnē apakšnozarē historiogrāfija īsteno kopš 2010. gada. Abu universitāšu kopīgā studiju programma ir veidota uz abu doktora studiju programmu bāzes, kuras ir plānots slēgt, integrējot zinātniskos un akadēmiskos resursus un balstoties uz līdzšinējo pozitīvo pieredzi. KSPVA izveidošanas rezultātā tiks novērsta vēstures doktora studiju programmu fragmentācija, palielināsies vēstures un arheoloģijas doktora studiju kvalitāte.

KSPVA atbilst LU VFF un DU HZF īstenotajiem studiju virzieniem “Vēsture un filozofija.” Studiju virzienā “Vēsture un filozofija” abās universitātēs ir izvirzīti mērķi, kuru sasniegšanai KSPVA būs nozīmīgs pienesums.

KSPVA mērķis ir nodrošināt vēstures zinātnes pēctecību, zinātnisko, augstākās izglītības un kultūras iestāžu vadošo darbinieku sagatavošanu, kuriem ir kompetence izvirzīt un risināt mūsdienu vēstures zinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu, plašākā nozīmē tas nozīmē dalību intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt nacionālās vēstures zinātnes attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu.

KSPVA sekmēs teorētisko zināšanu un zinātniskās pētniecības prasmju nostiprināšanu, jaunāko vēstures zinātnes sasniegumu integrāciju studiju procesā, veidos modernu studiju un zinātniskās darbības vidi, sekmēs sadarbību ar zinātņu nozares izcilības centriem ārzemēs, doktora studiju līmenī apvienot abu universitāšu augsti kvalificētus mācību spēkus ar to gadu desmitu gaitā izveidoto specifisko nišu zinātnē un izglītības praksē un starptautiskajā pieredzē. KSPVA izvirzītie mērķi ir skaidri, saprotami un sasniedzami. Atbilstoši tiem ir izvirzīti studiju procesā veicamie uzdevumi, sasniedzamās zināšanas, prasmes un kompetences (Ziņojums 5., 6., 46., 47. lpp.).

Atsauces:

5. [https://www.lu.lv/fileadmin/user\\_upload/lu\\_portal/dokumenti/parskati-unzinojumi/virzieni/2014/VESTURE\\_UN\\_FILOZOFIJA\\_2014\\_1.pdf](https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/parskati-unzinojumi/virzieni/2014/VESTURE_UN_FILOZOFIJA_2014_1.pdf), 9. lpp.

6. DU HZF studiju virziena Vēsture un filozofija pašnovērtējuma ziņojums par 2018./2019. gadu, 5. lpp. [https://du.lv/wp-content/uploads/2020/04/VESTURE-virziens\\_PASNOV\\_2019.pdf](https://du.lv/wp-content/uploads/2020/04/VESTURE-virziens_PASNOV_2019.pdf)

KSPVA veidošanā ir iesaistīti dažādu vēstures zinātņu apakšnozaru speciālisti un tautsaimniecības nozaru eksperti. Doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” izstrādi veica darba grupa, kas tika izveidota 2019. gada maijā. Tajā strādāja LU VFF un DU HZF pārstāvji, kas piedalās pašreiz īstenoto doktora studiju programmu īstenošanā LU un DU. Programmas izstrādē piedalījās eksperti no Latvijas Valsts Nacionālā arhīva, Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta, Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta, Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas, Latvijas Kara muzeja (Ziņojums 9. lpp.).

KSPVA izveidē bija iesaistīti arī abās pašreiz īstenotās doktora studiju programmās studējošie. Studējošo priekšlikumi par teorētisko kursu paplašināšanu, tostarp ar promocijas eksāmenu saistītu kursu, promocijas darba izstrādes metodoloģijas un metodikas iekļaušanu studiju plānā, arheoloģijas disciplīnu spektra paplašināšanu, pedagoģisko prasmju apguvi ir respektēti programmas izveidē. Šādi priekšlikumi izskanēja arī ekspertu sarunā ar studējošajiem (Ziņojums 9. 10. lpp., skat. arī Ziņojuma 26. – 29. lpp.).

## **2. Kritērijs. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.**

KSPVA izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā LU un DU veikspējas rādītāji, studējošo dinamika un attīstības tendences (Ziņojums 2.- 5. lpp.). LU studējošo skaits, neraugoties uz kopējo studējošo skaita lejupslīdi augstākajā izglītībā Latvijā demogrāfisko faktoru ietekmē, ir saglabājis kopumā stabils. Tāpat pēdējos trīs četros gados ir bijis stabils studējošo skaits LU īstenotajā doktora studiju programmā "Vēsture" un svārstījies ap diviem desmitiem. DU kopējā studējošo skaita dinamika nav uzrādīta, taču uzrādītā studējošo skaita dinamika doktora studiju programmā "Vēsture - apakšnozare historiogrāfija" ir bijusi stabila un svārstījies pirmā desmita robežās. Analizēta abu augstskolu pieredze doktora studiju organizācijā. Kritēriji ir izvērtēti objektīvi, norādot, ka vēstures studijas doktorantūras līmenī nav plānotas masveidīgas. Vairākumu doktora studiju pretendentu veido vēstures studenti. Kopējais vēsturi studējošo skaits visos augstākās izglītības līmeņos abās universitātes var nodrošināt sekmīgu doktorantūras līmeņa studiju attīstību: LU 2016. – 253; 2017. – 224; 2018. – 225; 2019. – 239; 2020. – 212; DU – 2016. – 50; 2017. – 46; 2018. – 49; 2019. – 31; 2020. – 43. Vēsturi studējošo dinamika nav liela. Turklāt uzņemšanas nosacījumi pieļauj iespēju KSPVA studēt arī personām ar maģistra grādu ne tikai humanitārajās, bet arī sociālajās un dabaszinātnēs. No studentu skaita dinamikas viedokļa KSPVA uzsākšana ir pamatota.

Veiktspēja ir pamatota. Mācībspēku kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Visi docētāji ir ievēlēti profesora (4), asoc. profesora (7), vai docenta (1) akadēmiskajos amatos vienā no partnerinstitūcijām. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīts viens vadošais pētnieks. Četri docētāji ir LKP eksperti nozarē (Ziņojums 47. lpp.). Ir skaidri definētas prasības docētājiem, kuri piedalās doktora studiju programmas īstenošanā: 1) aktīva zinātniskā darbība, kas nodrošina kvalitatīvu kursu docēšanu, 2) atbilstība normatīvo aktu prasībām, 3) pieredze kursu docēšanā doktora un maģistra līmenī, kā arī promocijas darbu vadīšanā, līdzdalībā starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos (Ziņojums 46. lpp.).

Ir izstrādāta mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas motivācijas sistēma (Ziņojums 47. – 50. lpp.). Mācībspēki aktīvi publicējas izdevumos Latvijā un ārzemēs. Publikācijas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs (Ziņojums 50. lpp. un pielikums 5.8.).

## **3. Kritērijs. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.**

KSPVA programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē (Ziņojums 10., 11. lpp.). Vēstures nozares attīstības tendences Eiropā vērstas uz sadarbību, dažādu tematiski atšķirīgu pētījumu virzienu integrēšanu, pētot, piemēram, nacionālo valstu vēsturi kompleksi no politiskās, sociāli ekonomiskās un kultūras vēstures skatu punkta (Ziņojums 11. lpp.).

Ir veikts salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Tartu Universitātē (TU) Igaunijā un Helsinku Universitātē (HU) Somijā. Izvēle ir pamatota, norādot uz līdzīgu nozares problemātiku un attīstības tendencēm (Ziņojums 12. lpp., Pielikums 5.1. 52. – 54. lpp.). Salīdzinājumā un secinājumos ietvertas kā kopīgās iezīmes, tā atšķirības. Ir norādīts, ka visās trīs doktora studiju programmās vēsture ir programmu pamatkoncepts un pamatnozare (Ziņojums 12. lpp.). Programmas ir detalizēti salīdzinātas to galvenajos parametros – studiju apjoms un sasniegtie rezultāti (Pielikums 5.1.). Visu trīs programmu rezultāti ir vienādi –

sagatavots promocijas darbs zinātnes doktora grāda ieguvei. Atšķiras programmu apjoms kredītpunktos un to apguves laiks. KSPVA LU un DU ir salīdzinoši lielāks apjoms atvēlēts teorētiskajiem kursiem. Promocijas darbam veltīti 61% kredītpunktu apjoma (TU un HU attiecīgi 75% un 83%). Iespējams, tas saistīts ar atšķirīgo programmu īstenošanas laiku – 3 un 4 gadi un atšķirīgo kredītpunktu skaitu – 144, 180 un 180.

#### **4. Kritērijs. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.**

KSPVA attīstības perspektīvas saistītas ar vairākiem ilgtermiņa stratēģiskiem dokumentiem Latvijā un Eiropā (Ziņojums 13. lpp.). Tai skaitā norādīts, ka Eiropas Savienības programmā Apvārsnis 2020 vēstures pētniecība atbilst virzienam – Sabiedrības problēmu risināšana, potenciāli koncentrējoties uz apakšvirzieniem “Eiropa mainīgā pasaulē – iekļaujoša, domājoša un novatoriska sabiedrība” un “Sabiedrības drošība”. Humanitārās zinātnes ir minētas arī jaunās, topošās programmas “Apvārsnis Eiropa” dokumentos. No šī perspektīvā projekta sociālajām un humanitārajām zinātnēm būtu jāiekļaujas tādos tematiskos klasteros kā “Kultūra, kreativitāte un iekļaujoša sabiedrība” un “Pilsoniskās sabiedrības drošība”. Eiropas vēstures pētniecības nozīme ir pasvītota Eiropas Parlamenta 19.09.2019. rezolūcijā “Eiropas atceres nozīme Eiropas nākotnei”, norādot, piemēram, ka nepieciešams sniegt efektīvu atbalstu vēsturiskās atmiņas un piemiņas veicināšanas projektiem.

Atsauces:

7. Apvārsnis Eiropa. [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/horizon\\_europe\\_lv\\_-\\_investicijas\\_nakotnes\\_laba.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/horizon_europe_lv_-_investicijas_nakotnes_laba.pdf)
8. Sk.: [https://ec.europa.eu/research/pdf/horizon-europe/ec\\_rtd\\_orientations-towards-the-strategic-planning.pdf](https://ec.europa.eu/research/pdf/horizon-europe/ec_rtd_orientations-towards-the-strategic-planning.pdf)
9. [https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0021\\_LV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0021_LV.html)

Līdzšinējo doktora studiju programmu absolventi strādā 1) augstākās izglītības iestādēs un zinātniskos institūtos vēstures nozarē (LU, DU un citas augstākās izglītības institūcijas; LU Latvijas vēstures institūtā; LU Filozofijas un Socioloģijas institūts; Prāgas Kārļa Universitāte (Čehija), 2) muzejos (Nacionālais Vēstures muzejs, Kara muzejs u.c.); 3) Latvijas Nacionālajā Arhīvā; 4) Latvijas Nacionālajā bibliotēkā; 5) valsts pārvaldē (Aizsardzības un Ārlietu ministrija). Potenciāls darba tirgus ir nevalstiskās organizācijas un masu informācijas līdzekļi, piemēram, interneta portāls (Ziņojums 13., 14. lpp.). Prognozējams, ka minētās struktūras un organizācijas izjutīs nepieciešamību pēc augsti kvalificētiem speciālistiem. Īpaši akadēmiskā personāla ar zinātnisko grādu atjaunošana nepieciešama LU un DU. LU stratēģijā akadēmiskā personāla atjaunināšana norādīta kā svarīgs un neatliekams uzdevums. DU attīstības stratēģijā īpaši norādīts uz nepieciešamību veicināt akadēmiskā personāla atjaunināšanu vēstures programmās.

Atsauces:

10. Apvārsnis Eiropa. [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/horizon\\_europe\\_lv\\_-\\_investicijas\\_nakotnes\\_laba.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/horizon_europe_lv_-_investicijas_nakotnes_laba.pdf)
11. Sk.: [https://ec.europa.eu/research/pdf/horizon-europe/ec\\_rtd\\_orientations-towards-the-strategic-planning.pdf](https://ec.europa.eu/research/pdf/horizon-europe/ec_rtd_orientations-towards-the-strategic-planning.pdf)
12. [https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0021\\_LV.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0021_LV.html)
13. LU Attīstības stratēģijas kopsavilkums 2016.- 2020. gadam  
[https://www.lu.lv/fileadmin/user\\_upload/lu\\_portal/zinas/2018/julij/LUstrat\\_Kopsavilk\\_250517.pdf](https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf)
14. Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2015.-2020.gadam, 168. lpp  
[https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU\\_attistibas\\_strategija\\_2015.-2020.gadam\\_.pdf](https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam_.pdf)



Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

### **Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.**

Kopīga doktora studiju programma “Vēsture un arheoloģija” atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst LU un DU stratēģijai. Studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji. Programma atbilst Eiropas universitāšu attīstības jaunākajām tendencēm un LR Augstskolu likumam un citiem augstāko izglītību regulējošiem normatīvajiem aktiem. Studiju programmai ir attīstības perspektīvas.

### Stiprās puses

1. Pieredze līdzšinējo doktora studiju programmu īstenošanā.
2. LU ir izveidota un darbojas promocijas padome nozarē “Vēsture un arheoloģija” un tās sastāvā arī līdz šim ir iesaistīti DU mācībspēki.
3. Iepriekšējā pieredzē ir izveidojusies laba sadarbība iestādēm (muzejiem, ministrijām, arhīviem, zinātniskiem institūtiem, pašvaldībām, kultūras pieminekļu aizsardzības institūcijām), kurās veiksmīgi strādā doktora grādu ieguvuši līdz šim īstenoto doktora studiju programmu absolventi.
4. Studiju programmas prioritāte ir Latvijas vēstures zinātniska izpēte, un tas programmu padara unikālu un interesantu vēstures zinātnē starptautiskā kontekstā.

Vājās puses nav konstatētas.

### **Kritēriju novērtējums:**

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.	X			
3.	X			
4.	X			

### **Prasības [1] novērtējums:**

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Doktora studiju programma <i>Vēsture un arheoloģija</i> ir pēctecīgs un loģisks turpinājums bakalaura un maģistra studijām studiju virzienā <i>Vēsture un filozofija</i> , kurš tiek īstenots abās universitātēs. Visu līmeņu studiju programmās studiju virzienā studiju satura koncepta kodols ir balstīts vēstures zinātnē.
	X			

## II. Resursi un nodrošinājums

**Prasība [2]:** Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

### Analīze

#### **1. Kritērijs. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.**

Doktora studijas vēsturē un arheoloģijā tiks īstenotas, izmantojot esošo studiju bāzi LU un DU. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti LU VFF Vēstures un arheoloģijas un Filozofijas un ētikas nodaļu docētāji. Studenti brīvās izvēles daļā ir tiesīgi izvēlēties studiju kursus arī citās LU Fakultātēs un struktūrvienībās. Tai skaitā, piemēram, Humanitāro zinātņu fakultātē (LU HZF), Sociālo zinātņu fakultātē (SZF), Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē (ĢZZF). Studiju programmas saturu pamatā nodrošina LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļa, kurā 2020./2021. akadēmiskajā gadā strādā 13 akadēmiskajos amatos ievēlēti mācībspēki: četri profesori, septiņi asociētie profesori, divi docenti un viens lektors. No tiem programmas īstenošanā piedalīsies divi profesori, pieci asociētie profesori un viens docents/vadošais pētnieks. KSPVA īstenošanā piedalīsies viens asociētais profesors no VFF Filozofijas un ētikas nodaļas. Pārējie mācībspēki var piedalīties promocijas darbu vadīšanā. Promociju darbu vadīšanā var tikt pieaicināti arī mācībspēki no LU Latvijas vēstures institūta pētniekiem un vadošajiem pētniekiem. Profesoru un asociēto profesoru darbam ir piesaistīti zinātniskie asistenti (Ziņojums 14. lpp., Pielikums 5.8.).

DU studiju procesu nodrošina HZF Vēstures katedra, kurā strādā divi profesori, divi docenti un divi lektori. Abi katedras profesori piedalīsies programmas īstenošanā. KSPVA īstenošanā ir iesaistīts arī DU Latgales pētniecības institūta zinātniskais personāls.

Programmas īstenošanā ir paredzēts iesaistīt arī LU doktorantūras skolas.

Palīgpersonāla funkcijas veiks LU un DU iesaistīto nodaļu un katedru metodiķi (Ziņojums 14., 15. lpp.).

#### **2. Kritērijs. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.**

Studiju programmas metodisko bāzi nodrošina LU un DU izstrādātie normatīvie dokumenti. Piemēram, LU un DU Vēstures un arheoloģijas promocijas padomju Nolikumi (Ziņojums 15. lpp). Ir detalizēti izstrādāti kritēriji studentu uzņemšanai (Ziņojums 7. lpp.). Precīzi formulēts studiju programmas mērķis un detalizēti izstrādāti uzdevumi tā sasniegšanai, formulējot iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetences (Ziņojums 5., 6. lpp). Izstrādāts detalizēts studiju procesa plānojums. Studiju kursu apraksti ir detalizēti izstrādāti, ietverot anotāciju, kalendāro plānojumu, patstāvīgā darba organizāciju un uzdevumus, sasniedzamos rezultātus, prasības kredītpunktu iegūšanai, vērtēšanas kritēriju. Kursa aprakstos ir norādes kā uz obligāto, tā papildus izmantojamo literatūru (Skat. Ziņojuma dokumentiem pievienotos kursu aprakstus (pielikums 5.5. un Ziņojuma 63. lpp.). Abu universitāšu mācībspēkiem ir pieredze doktora studiju organizēšanā un īstenošanā. Piemēram, LU VFF doktorantūras studiju programmā laikā no 2000. gada ir sagatavoti un aizstāvēti 40 promocijas darbi (Ziņojums 15. lpp.). Mācībspēku pieredzi apliecina aktīvā zinātniskā darbība (Skat. Ziņojumam pievienoto mācībspēku publikāciju sarakstu -

pielikums 5.8.). KSPVA īstenošanā iesaistītās struktūrvienības izdod zinātnisku periodiku, kas iekļauta starptautiskajā datu bāzē EBSCO. Te jāmin LU izdotie žurnāli *Latvijas Vēstures Institūta žurnāls* (kopš 1936. gada) un *Latvijas Universitātes Žurnāls. Vēsture* (kopš 1991. gada). DU HZF izdod EBSCO datu bāzē iekļautu ikgadēju rakstu krājumu “Vēsture. Avoti un Cilvēki.” (Ziņojums 15. lpp.). KSPVA īstenošanā iesaistītās struktūrvienības plāno izdot arī jaunu zinātnisku periodiku, kas tiktu iekļauta starptautiski citējamajā datu bāzē EBSCO. LU Bibliotēka (LUB) krājums tiek veidots atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Krājuma resursi atbilstoši studiju programmai “Vēsture un arheoloģija” ziņojumā izdalīti un precīzi uzskaitīti (Ziņojums 18., 19. lpp.). Precīzi uzskaitīti arī studiju programmai atbilstošie bibliotēkas resursi DU (Ziņojums 22. lpp.).

LUB sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu nodrošina LU e-resursu repozitorija izmantošanu. Nozīmīgus metodiska rakstura jautājumus atrisinās papildinājumi studiju kursu aprakstos ar norādēm uz jaunāko zinātnisko literatūru, gan zinātniskās pētniecības norisi, gan pārskati par jaunākajiem sasniegumiem vēstures nozarē pasaulē un Latvijā. LU e-resursu repozitorijā Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi (<http://dspace.lu.lv>). Digitalizētos izdevumus, uz kuriem attiecas autortiesību aizliegums, bibliotēka piedāvā izmantot uz vietas lasītavās. Šobrīd tajā kopumā atrodami vairāk nekā 223 dažāda veida informācijas resursi vēstures un arheoloģijas virzienā (Ziņojums 19. lpp.).

2020. gadā LU abonē 34 e-resursu platformas (kurās ir gan e-grāmatas, gan e-žurnāli, gan uzziņu resursi, rīki, multimediji, statistika, gan jaukta formāta datubāzes). Tajās pieejami 17 592 pilntekstu e-žurnāli (tostarp atsevišķi abonētie), 2,5 miljoni pilntekstu pasaules disertācijas un maģistra darbi, 4 statistikas datubāzes, 2 pētniecības rīki, 9 uzziņu datubāzes, kā arī 2 pētniecības platformas. LU pieejamas pārbaudītas 122 atvērtās piekļuves datubāzes ar multiformāta materiāliem. Katru gadu Bibliotēka lietotājiem piedāvā vidēji 110 jaunus elektroniskos resursus. Kopumā uz 01.01.2020. LU Bibliotēkā iegādātas 1328 e-grāmatas, abonētajā ProQuest Ebook Academic Complete kolekcijā pieejamas ~ 180 000 e-grāmatas. <https://www.biblioteka.lu.lv/resursi/e-resursi-no-a-lidz-z/>

Abas universitātes atbilstoši studiju virzienam abonē vairāk nekā 15 dažādas datu bāzes (Ziņojums 22., 23. lpp.), kā arī vairākas e-grāmatu platformas (Ziņojums 21.lpp.). Ir pieejama informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana un izmantošana valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Ekspertu vizītes laikā tika noskaidrots, ka pieeja elektroniskajiem resursiem studentiem tiks nodrošināta neatkarīgi no partnerinstitūcijas, kurā tie imatrikulēti.

**3. Kritērijs. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.**

Gan LU VFF, gan DU HZF iesaistīto struktūrvienību finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, nodrošina ieņēmumi no studējošo maksām un valsts budžeta finansējuma studijām (dotācija). LU VFF un DU HZF struktūrvienību studiju finansiālā bāze ir pietiekama, lai nodrošinātu studiju procesu KSPVA. Finanšu situāciju

regulāri uzrauga, pārskatot studiju programmu izmaksas, mācībspēku plānoto slodžu atbilstību reālajam studentu un darba apjomam. KSPVA pašizmaksas aprēķins tika veikts, izmantojot LU Studiju departamenta un LU Finanšu un uzskaites departamenta izstrādāto metodiku pašizmaksas kalkulācijai, un tas attiecas uz abām augstskolām. Tās ir aprēķinātas 3498 eiro gadā uz 1 nosacīto studentu, kur mācībspēku pedagoģiskā, zinātniskā un organizatoriskā darba izmaksas ir 1895 eiro uz 1 studentu gadā. Pārējās izmaksas veido vispārējā personāla atalgojums, infrastruktūras uzturēšanas izdevumi, studiju nodrošināšanai nepieciešamās mantas un pakalpojumu iegāde, kā arī LU netiešās izmaksas, atalgojums, infrastruktūras uzturēšanas izdevumi, studiju nodrošināšanai nepieciešamās mantas un pakalpojumu iegāde, kā arī LU netiešās izmaksas (Ziņojums 23. lpp.). Aprēķins ir veikts pie nosacījuma, ka KSPVA abās augstskolās kopumā studē 15 – 18 studējošie (pirmajā studiju gadā 6), kuri pamatos ir valsts dotēti studenti. Maksas studentu dalība būtu papildu atbalsts. Studiju maksa plānota vienāda abās universitātēs. Augstskolas nav parādījušas, vai domāts par papildu līdzekļu piesaisti arī no citiem avotiem, piemēram, dalība valsts vai pašvaldību pasūtītos pētnieciskos projektos u.c.

#### **4. Kritērijs. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.**

LU un DU ir izveidota studiju programmas īstenošanai nepieciešamā materiāltehniskā bāze un iegādāts vajadzīgais aprīkojums (telpas, datortehnika, audio un video līdzekļi, orgtehnika, interneta pieslēgums, interaktīvās tāfeles, videokonferenču iekārtas, skaņu ierakstu tehnika u.c.). Ziņojumā ietverta precīza resursa uzskaitē (Ziņojums 25., 26., 27. lpp.). Studiju programmas uzsākšanai nav nepieciešami jauni, lieli tūlītēji ieguldījumi. Visi mācībspēki ir nodrošināti ar darba vietām. Pasniedzēju darba kabinetos ir aprīkotas darba vietas, kas labiekārtotas ar darba galdu, stacionāro datoru un printeri. LU ar 2023. gadu paredzēta visu vēstures studiju programmu atrašanās LU Rakstu mājā Torņakalnā, kas atrisinās problēmu ar cilvēku ar ierobežotām kustību iespējām pilnvērtīgu iesaisti studiju procesā. Savukārt Daugavpils Universitātē jau tagad ir nodrošināta pieeja personām ar īpašām vajadzībām.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [2]

#### **Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.**

Studiju informatīvā, materiāltehniskā un finansiālā bāze atbilst nosacījumiem un nodrošina kvalitatīvu, modernām tehnoloģijām aprīkotu studiju vidi. Skaidri definētas struktūrvienības un to cilvēkresurss tiks iesaistīts studiju programmas īstenošanā. Labi sagatavota metodiskā bāze programmas īstenošanai. Bibliotēkas ir mērķtiecīgi komplektējušas kā tradicionālos krājuma resursus (drukātie izdevumi), tā elektroniskos resursus tā, lai tie atbilstu studiju programmas saturam un īstenošanas nosacījumiem.

##### Stiprās puses

1. Nodrošināts augsti kvalificēts un stabils (vēlēts) cilvēkresurss, mērķtiecīgi organizēts struktūrās, kuras strādā akadēmisko un zinātnisko darbu studiju programmas virzienā.
2. Nodrošināta informatīvā un materiāli tehniskā bāze un skaidra stratēģija tās attīstībai (kā tradicionālo, tā elektronisko resursu attīstībā).
3. Pārdomāti sagatavota metodiskā bāze programmas īstenošanai.

##### Vājās puses

1. Nav izvērtētas finanšu līdzekļu piesaistīšanas iespējas no citiem avotiem.

**Kritēriju novērtējums:**

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	x			
2.	x			
3.		x		
4.	x			

**Prasības [2] novērtējums:**

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju, informatīvā un metodiskā, materiāltehniskā un finansiālā bāze atbilst īstenošanas nosacījumiem un nodrošina kvalitatīvu, modernām tehnoloģijām aprīkotu studiju vidi.
	x			

### III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

**Prasība [3]:** Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

**Analīze**

**1. Kritērijs.** Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju saturs ir aktuāls un atbilst vēstures zinātnes attīstības tendencēm, kā arī atbilst Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumiem nr. 1001 “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”; LU un DU studiju programmu nolikumiem. Atbilstību vēstures zinātnes jaunākajām nostādnēm atsedz teorētiskie kursi dažādās vēstures disciplīnās (*Alternatīvā vēsture, Mīti Latvijas vēsturē, Vēstures filozofija, Ideju vēstures avotu studijas, Vēstures teorija un historiogrāfija Latvijā un Rietumvalstīs: saiknes, mijiedarbības un ietekmes, Teorētiskā arheoloģija, Arheoloģijas vēsture: no jauno laiku antikvārisma pieejas līdz mūsdienu nedestruktīvajām izpētes metodēm, Mūsdienu vēstures metodoloģijas, avotpētnieciskā paradigma, Vēsturiskā diplomātika un arheogrāfija, Mutvārdu vēsture nacionālās vēstures tēla veidošanā, Reģionālā pētījuma vēsturē metodoloģija un metodika.*), tā semināri promocijas darba sagatavošanai un kursi augstskolu pedagogijas prasmju veidošanai. *Doktorantūras semināri vēsturē* nodrošinās tādas prasmes kā pētniecības metodoloģija, pedagogija, vadība, akadēmiskā valoda un zinātnes komunikācija. Programmā paredzēti kursi digitālām prasmēm (*Dator tehnoloģijas vēstures*



avotu reprezentācijā izpētē un edīcijā). Kurss *Dalība LU doktorantūras skolā vai līdzvērtīgs darbs ārvalstu akadēmiskā institūcijā* nodrošina interdisciplināritātes aspektus, attīsta studējošo prasmes komunicēt aktuālās vēstures zinātnes problēmas citu speciālistu auditorijai (Ziņojums 28. lpp.).

Studiju programmu veido A (obligātā) un B (izvēles) daļas. A daļa ir 108 kredītpunkti, no kuriem 88 paredzēti promocijas darba izstrādei. B daļas apjoms ir 46 kredītpunkti (Ziņojums 26. lpp.).

Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu (Ziņojums 26.lpp., Pielikums 5.6).

KSPVA saturs atbilst mērķim nodrošināt vēstures zinātnes pēctecību, zinātnisko, augstākās izglītības un kultūras iestāžu vadošo darbinieku sagatavošanu, kuriem ir kompetence izvirzīt un risināt mūsdienu vēstures zinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu, plašākā nozīmē tas nozīmē dalību intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt nacionālās vēstures zinātnes attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu (Ziņojums 46., 47. lpp.). Studiju programmas saturā vēlams iestrādāt iespēju specializēties un izstrādāt promocijas darbus plašāka spektra vēstures zinātnes palīgozarēs, kas šobrīd studiju saturā nav pilnībā apzinātas.

**2. Kritērijs. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).**

Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. KSPVA studijas organizēs kā pilna laika klātienes studijas. Kā izskanēja sarunās vizītes laikā, katra augstskola uzņemšanu organizēs atsevišķi. Eksperti rosina veidot kopēju uzņemšanas procedūru, lai nodrošinātu iespējami labāko doktorantu atlasī.

Studiju procesa gaitā ir paredzēta regulāra un sistemātiska studiju rezultātu pārbaude. Reizi gadā tiek vērtēta gada studiju plāna izpilde un apstiprināts studiju plāns nākamajam studiju gadam. Plānots izveidot kopīgu studiju programmas padomi. Kopīgo programmu katrā no pusēm vadīs programmas direktori. Studiju padome noteiks vienotas prasības attiecībā uz KSPVA īstenošanu, tajā skaitā imatrikulācijas prasībām, studiju kursu aprakstiem, promocijas eksāmeniem. Promocijas eksāmenus abas puses organizēs un pieņems kopīgi. Promocijas eksāmenu komisiju sastāvu katrā atsevišķā gadījumā noteiks KSPVA padome (Ziņojums 29. lpp.).

Ir paredzēts izveidot kopīgu Promocijas padomi Vēsturē un arheoloģijā. Pagaidām turpina strādāt promocijas padomes abās universitātēs. Šobrīd LU Vēstures promocijas padomē ir iekļauti DU pārstāvji (Ziņojums 29. lpp.).

Studentcentrēta pieeja tiek īstenota, iesaistot studentus programmas izstrādē. Studiju rezultātu vērtēšanā nodrošināti skaidri vērtēšanas kritēriji, ar kuriem studentus iepazīstina, sākot apgūt kursu. Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir izklāstīti visos studiju kursu aprakstos (pielikums 5.5.). Lai sniegtu atbalstu studējošajiem promocijas darba izstrādē, plānoti teorētiskie kursi un doktorantūras semināri. Lielākais īpatsvars teorētisko kursu organizācijā ir semināriem, kuros studējošajiem ir iespējas pārbaudīt savas zināšanas (Ziņojums 28., 29. lpp.). Kā tika noskaidrots vizītes laikā, studējošajiem ir iespēja izvēlēties studiju kursus neatkarīgi no tā, kurā no universitātēm studējošais ir imatrikulēts. Doktorantam ir tiesības studiju periodā piedalīties vairākās doktorantūras skolās, saņemot kredītpunktus par katru no tām, ja viņš izpilda katras attiecīgās doktorantūras skolas prasības (Ziņojums 28. lpp.). Studiju kursu kartējumā skaidri definēti sasniedzamie rezultāti

(pielikums 5.6.). Ir izstrādāta mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas motivācijas sistēma (Ziņojums 47. – 50. lpp.).

**3. Kritērijs. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.**

Augstskolās ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti. Kvalitātes nodrošināšanai abas partneraugstskolas saskaņā ar partneraugstskolu stratēģiskajiem attīstības virzieniem un kvalitātes politikām īstenotajā KSPVA noteikušas vienotus kvalitātes principus, studiju programmas kvalitāti noteicošos faktorus, kvalitātes indikatorus, kā arī kvalitātes nodrošināšanas priekšnoteikumus (Vienošanās par studiju programmas īstenošanu).

Studiju programmas kvalitatīvai īstenošanai partneraugstskolas nodrošina šādus priekšnoteikumus:

1. vienotu studiju programmas pārvaldības elementu ieviešanu un īstenošanu;
2. vienotu akadēmiskā godīguma principu izmantošanu;
3. salīdzināmu kvalitātes indikatoru mērījumu nodrošināšanu un vienotu to izvērtēšanu;
4. studiju programmas kvalitātes regulāras iekšējās novērtēšanas, uzraudzības un pilnveides nodrošināšanu atbilstoši kopīgai studiju programmas kvalitātes novērtēšanas un pilnveides sistēmai, kā arī katras puses iedibinātajām procedūrām;
5. vienotu studiju programmas pilnveidošanas plānošanu.

Studiju programmā ir vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu. Partneraugstskolas vienojušās par KSPVA kvalitātes nodrošināšanas sistēmas kopīgiem elementiem un to īstenošanu (Ziņojums 39. lpp., 5.att. 40. lpp.).

Augstskolas Ziņojumā (67. – 72. lpp.) ir identificējušas, kā studiju programmas ietvaros tiks nodrošināta ESG ievērošana atbilstoši esošajiem standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai.

Saskaņā ar ESG 1.2. punktā par programmu izstrādi un apstiprināšanu minēto studiju programmas ir izstrādātas atbilstoši LU stratēģijai un tām ir formulēti sagaidāmie mācīšanās rezultāti. Studiju programmas tiek izstrādātas un aktualizētas, iesaistot studentus. Studiju programmu kursu saturs tiek izstrādāts atbilstīgi programmai izvirzītajam mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem. Programmas apguves rezultātā iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetence ir noteiktas un aprakstītas atbilstoši augstākās izglītības līmeņiem Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā (Ziņojums 68. lpp.).

Atbilstoši ESG 1.3. punktā minētajam, ir identificēti rīki studentcentrētas mācīšanās, pasniegšanas un novērtēšanas realizācijai. Studējošajiem tiek nodrošināta iespēja ietekmēt studiju procesa norisi un sekmēt studiju programmu pilnveidošanu. Regulāri katru gadu tiek veiktas studējošo aptaujas, kuru rezultāti, it sevišķi studējošo kritiskās piezīmes un priekšlikumi, tiek atspoguļoti pašnovērtējuma ziņojumos un tiek izmantoti kā studiju satura, tā arī studiju formu pilnveidē (Ziņojums 68. lpp.).

Attiecībā uz 1.4. punktu par studentu imatrikulāciju, studiju gaitu, kvalifikāciju atzīšanu un sertifikāciju, LU izmanto iepriekš noteiktus un publicētus noteikumus, kuros apraksta visu studenta studiju dzīvi, sākot no studenta uzņemšanas (<https://www.lu.lv/gribustudet/>), studiju gaitu, viņa iepriekšējo studiju un pieredzes atzīšanu („Studiju kursu atzīšanas kārtība Latvijas Universitātē” (LU Senāta 29.12.2008. lēmums Nr. 190, LU 25.05.2009. lēmums

Nr.250)) un absolvēšanu. Īpaša vērība LU tiek veltīta pirmā kursa studentu atbalstam adaptācijai akadēmiskajā un sociālajā vidē. Studentu imatrikulācijas, studiju gaitas, kvalifikācijas atzīšanas un sertifikācijas procesā tiek izmantoti iekšējie normatīvie akti (noteikumi, kārtības, nolikumi), kuros precīzi tiek aprakstīta un izskaidrota iepriekšminēto procesu gaita (Ziņojums 68. – 69. lpp.).

Izpildot ESG 1.5. punktā minēto par mācībspēkiem, Ziņojumā (69.lpp.) norādīts, ka akadēmiskā amata vietas ieņemšana notiek atklāta konkursa kārtībā. Tāpat LU un DU piedāvā iespējas mācībspēkiem pilnveidot savu profesionalitāti un kompetenci, to skaitā Erasmus+ mobilitātes pasākumos un dažāda veida kursos, veicinot zinātnisko darbību, tādējādi stiprinot saikni starp izglītību un zinātni (Ziņojums 69. – 70. lpp.).

ESG 1.6. punktā noteikto par mācību resursiem un atbalstu studentiem, LU un DU nodrošina mācības veicinošu studiju vidi un atbalstošu un pieejamu mācību resursu klāstu (gan fiziskās vides resursus, piemēram, bibliotēkas, studiju aprīkojumu un IT infrastruktūru, gan cilvēkresursus – mācībspēkus, studiju metodiskus u.c.), ņemot vērā studējošo daudzveidību un nepieciešamos resursus, kā arī piedāvājot Erasmus + mobilitātes iespējas (Ziņojums 70.lpp.).

Atbilstoši 1.7. punktam, kas saistīts ar informācijas vadību, gan LU, gan DU analizē nepieciešamo informāciju efektīvai studiju programmu pārvaldībai un citām darbībām. DU tiek apkopota, analizēta un vēlāk izmantota atbilstoša informācija efektīvai studiju programmu vadīšanai un iekšējās kvalitātes nodrošināšanai (Ziņojums 70. – 71. lpp.).

Abas universitātes aktīvi darbojas jautājumā par to, kā informēt sabiedrību (ESG 1.8. punkts) par savu darbību, tajā skaitā par piedāvātajām studiju programmām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās, programmās iegūstamo akadēmisko vai zinātnisko grādu, kvalifikāciju, plānotajiem mācību rezultātiem, izmantotajām mācību metodēm, sekmju vērtēšanas kritērijiem un pārbaudījumu veidiem, kā arī studentiem pieejamām mācību iespējām, atbalsta resursiem studijās un informāciju par absolventu nodarbinātību (Ziņojums 71.lpp.).

Kā norādīts Ziņojumā ( 71. – 72. lpp.), tiek realizēta arī programmu apsekošana un regulāra pārbaude. Abas universitātes izvērtē savas īstenotās studiju programmas, lai pārlicinātos, ka izvirzītie mērķi tiek sasniegti un tie atbilst studentu un sabiedrības vajadzībām. Studiju programmu izvērtēšanā tiek iesaistīti studējošie, docētāji, darba devēji un absolventi. Apkopotā informācija tiek analizēta, un nepieciešamības gadījumā studiju programmā tiek veiktas izmaiņas.

Tiek realizēta arī cikliska ārējās kvalitātes nodrošināšana. LU ievēro Latvijas Republikas noteikto ārējo regulējumu augstākās izglītības cikliskai ārējai kvalitātes nodrošināšanai saskaņā ar ESG. LU piedalās cikliskā ārējā kvalitātes nodrošināšanas procesā, kur tiek ņemtas vērā Latvijas augstākās izglītības iestādēm noteiktās prasības. Papildu Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajai cikliskai ārējai novērtēšanai un akreditācijai, atsevišķu DU struktūrvienību (fakultāšu, institūtu, katedru) līmenī tiek veiktas novērtēšanas procedūras, kuras veic ar studiju programmas nozari saistītās starptautiskās organizācijas (Ziņojums 72. lpp.).

**4. Kritērijs. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).**

Vērtējot KSPVA saturu, tika lūgts vairāku iespējamo darba devēju viedoklis. To vidū bija Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures



arhīvs, LU Filozofijas un socioloģijas institūts, biedrības “Publiskās atmiņas centrs” viedoklis.

Ārlietu ministrija uzsvēra, ka vēlētos redzēt ārpolitikas un drošības politikas komponentu nostiprināšanu KSPVA studiju saturā. Latvijas Valsts vēstures arhīvs, savukārt, norādīja, ka ļoti aktuāla, bet līdz šim nesekmīga, ir vēstures zinātnes metodoloģiju un historiogrāfiju pārzinošu vēsturnieku un citu humanitāro un sociālo zinātņu doktoru iesaiste arhīvu darbā, kas saistīts ar arhīvā nododamo dokumentu vērtēšanu.

Ekspertu vizītes laikā LR Ārlietu ministrija informēja, ka tās dienestos sekmīgi strādā diplomāti ar doktora grādu vēsturē, uzsverot, ka tā ir ieinteresēta arī turpmāk iesaistīt ārlietu dienestos speciālistus ar zinātņu doktora grādu vēsturē. LU Filozofijas un socioloģijas institūta pārstāve sarunā izcēla, ka institūts kā darba devējs ir ļoti apmierināts ar jaunajiem vēstures speciālistiem, un apliecināja, ka studējošiem tiek veidotas zinātniskās, organizatoriskās vadības u. c. kompetences izvirzīt un risināt mūsdienu vēstures zinātnes svarīgās problēmas.

Daugavpils pilsētas domes pārstāvis norādīja, ka pilsētas kultūrvides attīstībā jau tiek iesaistīti vēstures speciālisti, un apliecināja, ka pilsētas pašvaldība cer piesaistīt speciālistus ar doktora grādu vēsturē, lai sekmētu pilsētas kultūrvides izpēti un tās iekļaušanu pilsētas tēla veidošanā (Ziņojums 45. lpp.).

LU doktora studiju programmā “Vēsture” studējošie programmas izstrādes laikā iesniedza gan vispārēja, gan konkrēta rakstura priekšlikumus programmas sekmīgai realizācijai, piemēram, par doktorantūras semināru nepieciešamību, vajadzību izkopt akadēmiskās prasmes. LU notiek regulārs darbs ar studentu aptauju rezultātiem. Par studiju virzieniem un atsevišķām studiju programmām regulāri tiek sagatavoti ziņojumi, kuros tiek ņemti vērā aptauju rezultāti par studiju programmām un atsevišķiem studiju kursiem. Minētās aptaujas ir anonīmas, tās tiek aizpildītas LU Informatīvajā sistēmā (LUIS), šo aptauju rezultātus un studējošo ieteikumus analizē LU Studiju departaments un attiecīgās studiju programmu padomes. Arī DU līdzīgi norisinās regulāras studiju aptaujas, to rezultātus ņem vērā programmas darbības, satura un kvalitātes uzlabošanai un lēmumu pieņemšanai. Abās universitātēs darbojas studiju virziena “Vēstures un filozofija” padome, kurā ietilpst un aktīvi darbojas studējošo pārstāvji (vismaz 20 % dalībnieku no padomes sastāva), izskatot studentu un mācītspēku priekšlikumus par visu līmeņu studiju programmu pilnveidošanas aspektiem, izskata un apspriež ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumus (Ziņojums 46. lpp.).

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

**Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.**

Kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Studiju saturs ir aktuāls, tas ietver kā teorētiskus kursus, tā doktorantūras seminārus, kuros tiek veikta kritiska pirmavotu analīze, studēta literatūra un studējošie apgūst ne tikai teorētiskas zināšanas, bet arī kompetences tekstu kritiskā analīzē un konceptualizācijā. Studiju programmas saturs ir vērsts uz to, lai studējošie iegūtu zināšanas, prasmes un kompetences promocijas darba izstrādei un aizstāvēšanai. Studiju mehānisms ir skaidri un detalizēti izstrādāts. Studiju darbs ir studentcentrēts, respektējot studējošo intereses un skaidri definējot studiju programmas apguves gaitu un prasības. Studiju kvalitāti nodrošina izstrādāta mācītspēku kvalifikācijas paaugstināšanas sistēma. Studiju programmas izstrādē ir iesaistījušies kā iespējamie darba devēji, tā studējošie, ko abas minētās grupas apstiprināja arī vizītes laikā.

#### Stiprās puses

1. Doktora grāda pretendenta zinātniskais darbs tiek fokusēts uz pirmavotu izpēti, kas nodrošina dziļu vēstures procesa izpratni un garantē pētījumu oriģinalitāti, sekmē jaunu informācijas avotu iekļaušanu zinātniskajā aprītē.
2. Studiju programmā "Vēsture un arheoloģija" iekļauti teorētiski studiju kursi, kuru saturā atspoguļotas jaunākās atziņas vēstures zinātnes pētījumu metodoloģijā.
3. Optimāli integrētas tradicionālās (klasiskās) pieejas vēstures pētniecībā ar aktuālām pieejām mūsdienu historiogrāfijā (IT balstīta avotpētniecība, dzimtes studijas, mutvārdu vēsture u.c.).
4. Sabalansēts studiju teorētisko zināšanu, kompetenču un prasmju apguves apjoms.
5. Skaidri definēti sasniedzamie rezultāti.

#### Vājās puses

1. Iespēja specializēties un izstrādāt promocijas darbus plašāka spektra vēstures zinātnes palīgozarēs nav pietiekami skaidri apzināta un iestrādāta studiju programmas saturā.
2. Uzņemšanas komisijas plānotas katrā augstskolā atsevišķi, kas apgrūtinās iespējami labāko pretendentu atlasi.

#### Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		x		
2.	x			
3.	x			
4.	x			

#### Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programmas saturs ietver mūsdienu vēstures zinātnes jaunākās atziņas un attīstības tendences. Tas vērstas uz to, lai nodrošinātu kā teorētisko zināšanu apguvi un dziļu vēstures procesa izpratni, tā vēstures un arheoloģijas aktuālo pētniecības metodoloģiju un metodes, sekmētu kompetenci izprast un reproducēt sarežģītus vēstures jautājumus kā mutiskā, tā rakstiskā formā. Programma nodrošina kompetenci izvirzīt un risināt
	x			

				<p>mūsdienu vēstures zinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu, plašākā nozīmē tas nozīmē dalību intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt nacionālās vēstures zinātnes attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu. Programmas īstenošanas mehānisms ir skaidri un detalizēti izstrādāts. Darba devēji ir izteikuši atbalstu šādu speciālistu sagatavošanai. Studējošie ir iesaistīti.</p>
--	--	--	--	--

## IV. Mācībspēki

**Prasība [4]:** Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

### Analīze

#### **1. Kritērijs. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.**

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti mācībspēki, kuri atbilst šādiem kritērijiem: 1) aktīva zinātniskā darbība, kas nodrošina kvalitatīvu kursu docēšanu, 2) atbilstība normatīvo aktu prasībām 3) pieredze kursu docēšanā doktora un maģistra studiju programmās, 4) pieredze promocijas darbu vadīšanā 5) līdzdalība starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos, 6) zināšanas angļu valodā atbilst vismaz B2 līmenim (Ziņojums 46., 47. lpp.).

#### **2. Kritērijs. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.**

Visiem 12 mācībspēkiem, kuri īsteno studiju programmu ir doktora grāds vēsturē (11), vai filozofijā (1). Visi ir vēlēti attiecīgajā augstskolā profesora (4), asociētā profesora (6), docenta (1) akadēmiskajos amatos. Viens no mācībspēkiem ir vēlēts vadošā pētnieka amatā. Četri mācībspēki ir LZP eksperti vēsturē (3) un filozofijā (1) (Ziņojums 47. lpp.). Mācībspēku publikācijas - zinātniskās monogrāfijas un raksti atbilst studiju programmas saturam, publikācija iekļautas starptautiski citējamās datu bāzēs (EBSCO, Web of Science, SCOPUS). Docētāji aktīvi piedalās pētījumu rezultātu aprobācijā un izplatīšanā, uzstājoties zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros. Zinātniskajos pasākumos iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju

procesu, veicinot studentiem izpratni par inovāciju nozares saistību ar reālās organizācijas vajadzībām (Ziņojums 49. lpp.).

### **3. Kritērijs. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.**

Prasības mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai tiek īstenotas atbilstoši Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumu Nr. 569 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību” 16.punktam.

*Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtība* (pieejama šeit – [https://veidlapas.du.lv/wpcontent/uploads/2017/12/zinatniskas-\\_aktivitates\\_vertesanas\\_kartiba.pdf](https://veidlapas.du.lv/wpcontent/uploads/2017/12/zinatniskas-_aktivitates_vertesanas_kartiba.pdf)).

DU „ERASMUS+” ietvaros. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar vairāk nekā 90 augstākās izglītības iestādēm 22 valstīs. DU ir ieviesta un darbojas sistēma mācībspēku pastāvīgai un regulārai kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniskās pētniecības darbības sekmēšanai. DU pastāv iekšējie normatīvie akti un mehānismi, kas regulē akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanu (Ziņojuma 48., 50. lpp.).

LU atbalsta un sekmē mācībspēku nacionālo un starptautisko mobilitāti ERASMUS un citu projektu ietvaros. Mācībspēki stažējas ārvalstu universitātēs un pētniecības centros. LU profesori, tostarp programmā iesaistītie stažējas ārvalstu universitātes, arhīvos, bibliotēkās un pētniecības centros (Apvienotā Karaliste, ASV, Lietuva, Polija, Vācija, Zviedrija) (Ziņojums 47. lpp.). LU nodrošina augstskolu pedagogijas, angļu valodas, informācijas tehnoloģiju kursus (Ziņojums 48., 49. lpp.).

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [4]

Partnerinstitūciju akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

#### Stiprās puses

1. Mācībspēki ir augsti kvalificēti un ar pieredzi darbā doktorantūras studiju programmās.
2. Mācībspēki ir augsti kvalificēti, vadoši zinātnieki vēstures un arheoloģijas jomā Latvijā un pazīstami un atzīti Eiropā.
3. Mācībspēki aktīvi publicējas kā Latvijā, tā ārvalstīs starptautiskos izdevumos indeksētās datu bāzēs. Publikācijas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs.
4. Mācībspēki ir aktīvi zinātniskajā darbā, atzītas autoritātes savā nozarē kā Latvijā, tā ārvalstīs.
5. Mācībspēki aktīvi iesaistās mobilitātē, kas nodrošina starptautiskas pieredzes iekļaušanu studiju saturā un procesā.

Vājās puses nav konstatētas.

#### **Kritērija novērtējums:**

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši

1.	x			
2.	x			
3.	x			

**Prasības [4] novērtējums:**

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	x			Visiem doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" docētājiem ir zinātņu doktora grāds vēsturē, vai filozofijā. Četri mācībspēki ir LZP eksperti nozarē. Visi programmas docētāji ir aktīvi zinātnē, respektēti Latvijā un ārvalstīs, aktīvi publicējas un piedalās starptautiskās konferencēs. Tiek nodrošināta mācībspēku mobilitāte un zinātniski pētnieciskā darba iespējas ārvalstu institūcijās.

## V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

**Prasība [5]:** Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās studiju programmas, kuras paredzētas mazāk nekā 250 pilna laika studējošajiem, var tikt īstenotas un šo programmu obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā var piedalīties mazāk nekā pieci augstskolas profesori un asociētie profesori, ja saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	x			5.9.pielikums 5.punkts AIP 19.03.2020. atzinums Nr.1.10/19
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā	x			5.9. pielikums 2.punkts – augstskolu iesniegtie apliecinājumi.

	studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta				Sadarbības līgums starp Latvijas Universitāti, Daugavpils Universitāti un Tartu Universitāti, kas apliecina, ka LU un DU studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības Tartu Universitātē studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	x			5.9.pielikums 3.-4.punkts – augstskolu iesniegtie apliecinājumi.
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	x			Ziņojums 46., 47. lpp. Pielikums 5.3., 5.9.pielikuma 6. (LU) un 10. (DU) punkts - augstskolu iesniegtie apliecinājumi.
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un	x			Ziņojums 46. lpp. Ziņojumam pievienotais mācībspēku publikāciju saraksts (Ziņojums 78. lpp.)

	koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu				
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē <a href="http://www.europass.lv">www.europass.lv</a> ), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā	x			5.9.pielikums 9. (LU) un 13. (DU) punkts – augstskolu iesniegtie apliecinājumi.
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam				Neattiecas
8.	Studiju programma atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu), ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija				Neattiecas
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. <sup>1</sup> panta otrajā daļā un 56. <sup>2</sup> panta otrajā daļā noteiktajām prasībām	x			Ziņojumam pievienotie studiju kursu apraksti latviešu un angļu valodās atbilst prasībām.

10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	x			MK 23.01.2007. noteikumi Nr.70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi” - 5.9.pielikums 14. (LU) un 15. (DU) punkts.
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus	x			MK 16.04.2013. noteikumi Nr.202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus” - 5.9.pielikums 16.punkts - pievienoti abu augstskolu akadēmisko izziņu paraugi. 5.9.pielikums 20.punkts – kopīgā diploma paraugs.
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	x			5.9.pielikums 17. (LU) un 18. (DU) punkts – augstskolu iesniegtās kārtības.
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	x			IKVD 07.01.2021. atzinums Nr.2021/4.2-002  IKVD Uzraudzības departaments ir konstatējis, ka: – Latvijas Universitātes (turpmāk – LU) Datorikas fakultātes maģistra studiju programmas „Datorzinātnes” studiju kursa „Matemātika datorīkiem” aprakstā norādītais par studiju kursa apguves



					<p>iespējām bez priekšzināšanām neatbilst reālajai situācijai, kā rezultātā uzdevis LU aktualizēt studiju kursa aprakstu, korekti definējot prasības studiju kursa apguves uzsākšanai;</p> <p>– Daugavpils Universitātes (turpmāk – DU) Senāta nolikumā nav noteiktas tā tiesības uz trim gadiem apstiprināt Studiju padomes sastāvu, kā rezultātā uzdevis DU aktualizēt Senāta nolikumu.</p> <p>Konstatētie pārkāpumi neattiecas uz visu AII darbību. Tikai vienu norādījumu DU par Senāta nolikumu, kas attiecas uz AII kopumā, uzdots pildīt. Tas ir nebūtisks attiecībā uz konkrēto studiju programmu, tāpēc var piemērot vērtējumu "atbilst".</p>
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	x			<p>Attālinātajā vizītē eksperti guva pārlicību par faktisko apstākļu atbilstību universitāšu sniegtajām ziņām.</p>

*Aizpildīt, ja tiek vērtēta doktora studiju programma:*

Nr. p.k.	Kritērijs	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās doktora studiju programmas īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas ar doktora grādu, no kurām vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē. Profesionālās doktora studiju programmas mākslās īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas, kurām ir doktora grāds	x			5.3.pielikuma 1.punkts 5.9.pielikuma 8. (LU) un 12. (DU) punkts
2.	Zinātņu doktoru zinātniskā un pedagoģiskā kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos par profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanu noteiktajiem kritērijiem	x			5.3.pielikuma 2.punkts  LU „Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem” (LU Senāta 31.10.2011. lēmums Nr. 153). Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos DU.
3.	Saņemts Latvijas Zinātnes padomes atbalsts (akadēmiskās doktora studiju programmas gadījumā)	x			LZP 28.01.2021. vēstule Nr.1-3.N-74 Padome atbalsta Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes kopīgās doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" licencēšanu.

*Aizpildīt, ja tiek vērtēta kopīgā studiju programma:*

Nr. p.k.	Kritēriji	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Augstskola vai koledža kopā ar partnerinstitūciju /-ām ir noslēgusi rakstisku vienošanos	x			Līgums pievienots Ziņojumam (159.lpp.)

	par kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu				
2.	Studiju programmu veido augstskolas un partnerinstitūciju vienāda augstākās izglītības līmeņa studiju programmu daļas	x			Abās universitātēs tiek īstenotas doktora studiju programmas. Licencējamā studiju programmā katra universitāte nodrošina vienāda – doktora – līmeņa studiju programmas daļas.
3.	Studiju programmas īstenošanā iesaistītā augstskola un partnerinstitūcijas katra īsteno vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas	x			5.2.pielikuma 3.punkts  Studiju programmas realizācijā iesaistītas divas augstskolas, kur LU nodrošina 60 %, DU 40 % (Ziņojums 41.lpp.)
4.	Vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. Kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu	x			5.2.pielikuma 4.punkts
5.	Augstskola un partnerinstitūcijas ir kopīgi izveidojušas kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu	x			5.2.pielikuma 5.punkts Apraksts Ziņojuma 3.3.sadaļā (41.lpp.)
6.	Ir nodrošināta studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu arī vienā vai vairākās partnerinstitūcijās	x			5.2.pielikuma 6.punkts
7.	Ir nodrošināta akadēmiskā personāla mobilitāte, lai tas varētu mācīt arī vismaz vienā partnerinstitūcijā	x			5.2.pielikuma 7.punkts, Ziņojuma 46., 47. lpp., Pielikums 5.8.

8.	Ir noteikts kopīgās studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija, kas atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu vai profesionālās kvalifikācijas sistēmai	x			5.2.pielikuma 7.punkts  Zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors (-e) ( <i>Ph.D.</i> ) vēsturē un arheoloģijā
9.	Ir noteikts augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs, kas atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus	x			Kopīgā diploma paraugs – Ziņojuma 161.lpp. Atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus.  Saskaņā ar MK 16.04.2013. noteikumu Nr.202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus” 12.punktu diploma pielikums nav nepieciešams, jo doktora studiju programma.

## VI. Novērtējums

Studiju programmas saturs atbilst vēstures un arheoloģijas zinātnes jaunākajām atziņām. Tas nodrošina dziļu izpratni par procesiem sabiedrībā vēsturiskā dimensijā, iekļauj izpratni par vēstures zinātnes metodoloģijas jautājumiem. Studiju programmas īstenošanas modelis atbilst pieredzei kādā ir citās Eiropas zemēs, ietverot teorētiskās zināšanas un vienlaikus atvēlot nozīmīgu vietu studiju patstāvīgajam darbam, diskusijām semināros, avotu kritikai un citiem vēsturnieka darbā nepieciešamiem instrumentiem un zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Studiju programma spēj perspektīvā risināt zinātniskā un akadēmiskā personāla ataudzi humanitārajās zinātnēs, kā arī veicināt augstas kvalifikācijas speciālistu ieplūšanu tautsaimniecības dažādās nozarēs, sekmējot īstermiņa un ilgtermiņa attīstības spēju.

Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

### Stiprās puses

1. Pieredze līdzšinējo doktora studiju programmu īstenošanā.

2. Mācībspēki ir augsti kvalificēti, vadoši zinātnieki vēstures un arheoloģijas jomā Latvijā un pazīstami un atzīti Eiropā.
3. Mācībspēki aktīvi publicējas kā Latvijā, tā ārvalstīs. Publikācijas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs.
4. LU ir izveidota un darbojas promocijas padome nozarē "Vēsture un arheoloģija" un tās sastāvā arī līdz šim ir iesaistīti DU mācībspēki.
5. Iepriekšējā pieredzē ir izveidojusies laba sadarbība iestādēm (muzejiem, ministrijām, arhīviem, zinātniskiem institūtiem, pašvaldībām, kultūras pieminekļu aizsardzības institūcijām), kurās veiksmīgi strādā doktora grādu ieguvuši līdz šim īstenoto doktora studiju programmu absolventi.
6. Studiju programmas prioritāte ir Latvijas vēstures zinātniska izpēte, un tas programmu padara unikālu un interesantu vēstures zinātnē starptautiskā kontekstā.
7. Nodrošināts augsti kvalificēts un stabils (vēlēts) cilvēkresurss, mērķtiecīgi organizēts struktūrās, kuras strādā akadēmisko un zinātnisko darbu studiju programmas virzienā.
8. Nodrošināta informatīvā un materiāli tehniskā bāze un skaidra stratēģija tās attīstībai (kā tradicionālo, tā elektronisko resursu attīstībā).
9. Pārdomāti sagatavota metodiskā bāze programmas īstenošanai.
10. Doktora grāda pretendenta zinātniskais darbs tiek fokusēts uz pirmavotu izpēti, kas nodrošina dziļu vēstures procesa izpratni un garantē pētījumu oriģinalitāti, sekmē jaunu informācijas avotu iekļaušanu zinātniskajā apritē.
11. Studiju programmā "Vēsture un arheoloģija" iekļauti teorētiski studiju kursi, kuru saturā atspoguļotas jaunākās atziņas vēstures zinātnes pētījumu metodoloģijā.
12. Optimāli integrētas tradicionālās (klasiskās) pieejas vēstures pētniecībā ar aktuālām pieejām mūsdienu historiogrāfijā (IT balstīta avotpētniecība, dzimtes studijas, mutvārdu vēsture u.c.).
13. Sabalansēts studiju teorētisko zināšanu, kompetenču un prasmju apguves apjoms.
14. Skaidri definēti sasniedzamie rezultāti.
15. Mācībspēki ir augsti kvalificēti un ar pieredzi darbā doktorantūras studiju programmās.
16. Mācībspēki ir aktīvi zinātniskajā darbā, atzītas autoritātes savā nozarē kā Latvijā, tā ārvalstīs.
17. Mācībspēki aktīvi iesaistās mobilitātē, kas nodrošina starptautiskas pieredzes iekļaušanu studiju saturā un procesā.
18. Mācībspēki aktīvi publicējas kā Latvijā, tā starptautiskos izdevumos indeksētās datu bāzēs.

#### Vājās puses

1. Nav izvērtētas finanšu līdzekļu piesaistīšanas iespējas no citiem avotiem.
2. Uzņemšanas komisijas plānotas katrā augstskolā atsevišķi, kas apgrūtinās iespējami labāko pretendentu atlasī.
3. Iespēja specializēties un izstrādāt promocijas darbus plašāka spektra vēstures zinātnes palīgozarēs nav pietiekami skaidri apzināta un iestrādāta studiju programmas saturā.

## **VII. Rekomendācijas**

**Eksperti rekomendē licencēt doktora studiju programmu "Vēsture un arheoloģija".** Doktora studiju programma "Vēsture un arheoloģija" atbilst visām LR normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un ir ievēroti Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG). Studiju programmas nodrošināšanai ir nepieciešamā

informatīvā, materiāltehniskā un cilvēkresursu bāze. Speciālisti ar doktora grādu vēsturē un arheoloģijā ir pieprasīti darba tirgū.

Eksperti uzskata, ka pirms Ziņojuma publicēšanas vēlams tā teksta literāra redakcija.

Ilgtermiņa rekomendācijas

1. Programmas attīstībai apzināt iespēju finanšu līdzekļu piesaistīšanai no citiem avotiem.
2. Vēlams pārdomāt iespēju izveidot vienotu uzņemšanas komisiju.
3. Apzināt un iestrādāt studiju programmas saturā iespēju specializēties un izstrādāt promocijas darbus plašāka spektra vēstures zinātnes palīgozarēs.

**Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.**

*Eksperta vārds, uzvārds, atšķirīgais viedoklis, norādot prasību vai kritēriju un sniedzot pamatojumu.*

## VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	x		
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	x		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	x		
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	x		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām	x		
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	x		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	x		